

Дискусия – Кирково, Кърджали, 27 юни 2003

Участници – 8 души, всички българомохамедани. От тях:

Мъже:

59 г., земеделие;

42 г., учител;

34 г., земеделие;

Жени:

52 г., учителка;

45 г., държавен служител;

42 г., учителка;

30 г., безработна;

27 г., учителка;

Тема 1 – проблеми на населеното място

В началото като проблем бе поставена безработицата. Работят два шивашки цеха, собственост на български граждани, които дават препитание на част от жените в селото. Понастоящем друга възможност за работа има по проекта за изграждане на проход Маказа, но там наемат малко хора при не особено добро заплащане.

Алтернативата е земеделие – отглеждане на тютюн. Проблемът е, че парцелите са малки, раздробени, обработката е изцяло ръчна. На второ място като проблем интервюираните посочиха повишените критерии при изкупуване на тютюна, в резултат от което част от готовата продукция остава непродадена.

В резултат част от младежите напускат населеното място. Въпреки това и понастоящем има доста млади хора, което се дължи и на закрити училища в околни села, и пренасочване на ученици към Кирково. Ето защо като следваща тема бе повдигнат въпроса за създаване на условия за младите – младежки дом или подобен център, с танцови състави и други подобни форми на самодейност.

Следваща повдигната тема бе за липсата на информация за проекти и програми, по които може да се получи финансиране на малък и среден бизнес. В населеното място няма такава информация, трябва да се ходи до областния град.

Не на последно място въпросът не е само за информация относно такива проекти и програми, но и за информация как да се кандидатства по тях. Цялото време на занимаващите се основно със земеделие жители на селото отива в отглеждането на

тютюна, цикълът е почти целогодишно затворен. Ето защо наличието на място на такава информация би било улеснение за тях.

Като следващ проблем бе повдигнат въпроса за работното време на администрацията в населеното място. Отскоро то е променено и началния час е 9 сутрин. Това затруднява хората, по-голямата част от които по това време вече са излезли на работа.

На следващо място бе поставен въпросът за екологията. Част от отпадъците се изхвърлят в коритата на реките около селото. Най-често става въпрос за стъклен амбалаж, който не се изкупува. Тук става въпрос основно за съзнание на самите граждани.

По подобен начин стои и проблема с тротоарите, по които част от хората държат дърва, пясък и др.под. През зимата това сериозно затруднява почистването, а от там и движението. Изказа се препоръка общината да се отнася по-строго в такива случаи.

Не е редовно и изхвърляне на сметта. Общината е решила добре въпроса има достатъчно контейнери. Налице е обаче само една машина, която обикаля няколко населени места и не винаги смогва да изхвърля сметта навреме.

По-сериозен е проблемът с камионите, които обслужват сечищата в района. Те често преминават директно през нивите и обработваемите площи унищожавайки по този начин продукцията на стопаните. Като се вземе предвид, че обработваните от семействата площи са малки, унищожената по такъв начин продукция става още по-голям проблем.

В региона има доста микроязовири, които не са оградени и обезопасени, съществува опасност за децата, които се къпят в тях.

Повдигнат бе въпроса за състоянието на пътищата в общината.

На финала на тази тема бе поставен и въпроса за отчитане на общинската администрация пред хората от селото.

Тема 2 – съвместна работа на кмет и общински съветници

Като цяло мнението е, че и кмета, и общинските съветници се стараят да работят за населеното място, но често нещата не зависят от тях. В бюджета остават малко пари, повече пари от събираните средства трябва да остават в общината.

Като проблем за общината се приема факта, че областния управител и кмета на населеното място са от различни политически сили. Според участниците това води до усложнени отношения и касае и бюджета на населеното място.

Като първи недостатък в работата на общински съветници и кмет се посочва това, че съветниците рядко се срещат с хората, рядко обикалят населеното място. “Те са тук – в крайна сметка ако те не се интересуват от проблемите и не обикалят населеното място какво остава за депутатите”.

Освен разлика между партийна принадлежност на кмет и областен управител, разлика има и между първия и самите общински съветници. Кметът е от СДС, докато преобладаваща част от съветниците са от ДПС. Това понякога блокира работата, решенията се взимат трудно.

Като пример за подобен сблъсък се посочи проект за изграждане на болница в Кирково. Има място, има сграда, има специалисти, които искат да направят болница, но общината не позволява и блокира процеса. Въпросът е, че местните ГР са общински съветници и според участниците в дискусиата именно те нямат интерес от болнично заведение в населеното място. Затова те блокират решението, а хората са принудени да ходят в Кърджали, когато се налага получаване на болнична помощ.

Мнението по този случай обаче е, че не става въпрос толкова за партиен сблъсък, колкото за сблъсък на икономически интереси.

Тема 3 – изготвяне на листи за съветници

И на тази дискусиа бе изказано предпочитание към мажоритарната форма на избор – в това число дори когато става въпрос за съветници.

Като пример бе посочен настоящия кмет – изключително влиятелна личност, представител на СДС. В същото време в листата на СДС за съветници “Първите трима бяха неподходящи” в резултат от което кметът е избран, но мнозинството от общински съветници е от ДПС и БСП.

Мнението е, че в общината има подходящи хора, но те рядко попадат в листите. Избират често неподходящи хора, “част от които некомпетентни, непознаващи административните правила, законите, дори Държавен вестник не четат”. Интервюираните биха участвали в подбора на кандидатите за листите, независимо от партията.

За смесените листи мнението е, че БСП и СДС по-често предлагат етнически смесени листи за разлика от ДПС. Не е проблем да бъдат подкрепени подходящите хора независимо от партия, а още по-малко етнос: “Тук сме смесен район, нямаме такива проблеми”. Като пример се дава човекът, който се сочи като настоящ кандидат на ДПС – приема се за подходяща фигура, която е добре да се подкрепи. Предишната кандидатура на ДПС същевременно не е била подходяща, затова не е избрана.

Тук поставихме въпроса дали според тях би било по-добре ако кмет и съветници са от една партия – дали това ще улесни работата. Мнението е, че е по-добре да са от различни партии – това може и да усложни работата им, но е гаранция за взимане на по-добри решения, гаранция за взаимен контрол помежду им.

Тема 4 - кмет

Партията от която е излъчен е без значение. Важно е кандидатът да е добър. Като качества се посочват – умен, интелигентен, общителен, принципен, упорит. Мнението обаче е, че какъвто и да е кмета той “не среща уважението на централната власт”.

Важно е да има и административен опит, защото “докато се обучи и мандата свършва”. Тук отново се акцентира върху слабите административни познания на съветниците, лошо владение на закона дори от самата администрация (един от участниците има дълъг негативен опит покрай узаконяване право на строеж).

От друга страна изложено бе и мнение, че е необходимо администрацията периодично да се подменя, да навлизат и млади, нови хора.

Опитът на кандидат кмета не е задължително да е натрупан именно в работа в администрацията – един бизнесмен, който е ръководил и “раздвижил” една фирма би трябвало също да е натрупал подобен опит и познания. Като пример за подобна личност бе даден местен бизнесмен, който много убедително ръководи предприятие в Кърджали.